

Kotimaasta uusia uutisia

Radioamatöörien teksti-tv-sivu jo 37 vuotta Yleisradion tv-kanavilla "Ritva": Katso vanhoja teksti-tv -sivuja huhtikuusta 2009 lähtien!

Missään muualla maailmassa radioamatööreillä ei ole ollut teksti-tv-sivun kaltaista jatkuvaa televisionäkyvyyttä. Ulkomaalaiset ovat asiaa ihmetelleet ja ihastelleet puhumattakaan useissa IARU:n ja NRAU:n kokouksissa tulleista kyselyistä. Jopa DARC:n CQ DL -lehti on aikanaan asiasta kirjoittanut.

SRAL:lla on ollut oma sivu Yleisradion tv-kanavilla 1987 lähtien, eli siis jo yli 37 vuotta. Sivun historiaa ei juuri missään ole kerrottu eikä siitä ole minkäänlaista mainintaa kahdessa sinä aikana julkaistussa SRAL:n historiikissa. Teksti-tv on kuitenkin tuonut SRAL:lle paljon uusia ra-toiminnasta kiinnostuneita ja paljon kyselyitä.

Teksti-tv:n historiaa Suomessa

Yleisradion teksti-tv -palvelu alkoi 7.10.1981, Englannin ja Ruotsin jälkeen kolmantena maailmassa. Palvelu luokiteltiin sähköiseksi sanoma- ja aikakauslehdiksi, joka oli suunnattu erityisesti kuulovammaisille. Valtio jopa kustansi heille lisälaitteen, jonka avulla palvelun sai sen aikaisiin televisioihin.

Ympäri vuorokautinen palvelu alkoi 1991 ja jo vuonna 1996 ne löytyivät myös Internetistä. Suosio oli suurimmillaan 2000-luvun alussa, jolloin säännöllisiä käyttäjiä oli noin kaksi miljoonaa. Päivittäisiä käyttäjiä on vieläkin yli 700.000, joista moni käy sivuilla useampaan kertaan päivässä. Viikon aikana teksti-tv tavoittaa tutkimuksien mukaan 1.1 miljoonaa suomalaista.

Radioamatöörien teksti-tv -sivun historiaa

Kunni radioamatöörien teksti-tv -sivun syntymisestä kuuluu Ritva, OH2CJ; ja Kalervo "Kille", OH2CX, Korjukselle. Heidän mainiosta "Radioamatööri-tapahtumia 1973-1988" kirjastaan löytyy s. 41 seuraava luku:

Tästä se alkoi! Kille, OH2CX; keskusteli työkaverinsa Matti Ojalan, OH2DH; kanssa jouluaattona 1985 Kakkosten Kerhon, OH2AA; toistinasemalla OH2RAA. Kille vuodatti, ettei radioamatööreillä ole kanavaa, jonka kautta tavoittaisi suuren yleisön. Aihetta pohdittiin jonkin aikaa ja keskustelu kääntyi sitten muihin asioihin.

Yllätys oli suuri, kun loppiaisen jälkeen 1986 Killelle soitti Yleisradion teksti-tv:n toimittaja kertoen, että hän oli kuunnellut ko. keskustelua ja hänellä oli tarjota radioamatööreille teksti-tv -sivu käyttöön. Kille soitti Radioamatööri-lehden päätoimittajalle Markulle, OH3MS; ja he kävivät tutustumassa teksti-tv:n toimituksessa asiaan.

SRAL:n hallitus käsitteli asiaa 8.1.1987 ja käytännön järjestelyt siirtyivät silloiselle SRAL:n hallituksen jäsenelle Jari Jussila, OH2BU. Radioamatöörien oma teksti-tv -sivu aloitti jo helmikuussa 1987.

Ensimmäisinä vuosina SRAL:n teksti-tv:n sivun numero oli – tietenkin – 599. Numerouudistuksen kautta uudeksi sivunumeroksi tuli myöhemmin 590.

Ensimmäisinä 5-6 vuotena ainoa tapa päivittää sivua oli käydä paikan päällä Yleisradion teksti-tv-palvelun tiloissa. Jari kävikin siellä 2-3 kertaa viikossa, joskus jopa useamminkin. Jokainen sivu piti ensin suunnitella valmiiksi 22x38

-ruudukolle, miettiä värit ja kirjainkoot. Eri sivutekstejä tehtiin ja suunniteltiin yli 300 kpl. Sen lisäksi jokainen sivu piti vielä syöttää käsin teksti-tv -editoriin. Joskus sattui näppäilyvirheitä, ja sivu 599 oli kerran noin kymmenen minuuttia teksti-tv:n pääsivun 100 paikalla. Hmmm

Alkuvuosina teksti-tv:ssä kerrottiin hyvin paljon ra-toiminnasta ja yleensä sen nykystoriasta. Tavoitteena oli nostaa luettavaksi mielenkiintoisia asioita, joilla saataisiin yleisön kiinnostusta. Hieman vähäisemmässä määrässä oli tarkoitus palvella jäsenistöä. Yksi suosituista sivuista oli "Kysymyksiä ja vastauksia" -sivut, joissa ratkaistiin noin 30 kysymystä.

Vasta 1990-luvun alussa sivuja päästiin päivittämään modeemi-yhteydellä ja päivitysvastuu siirtyi SRAL:n toimistolle. Päivitysohjelma oli hyvin kankea ja päivityksessä oli usein ongelmia. Suora Internet-päivitys tuli vasta kymmenkunta vuotta myöhemmin.

KYSYMYKSIÄ JA VASTAUKSIA 4

Kysymys: Mistä radioamatöörit puhuvat yhteyksien aikana keskenään?
H.B. Helsinki

Vastaus: Periaatteessa ihan mistä tahansa. Kansainvälisissä sopimuksissa on kuitenkin kielletty kaupalliseen toimintaan liittyvä liikennöinti. Lisäksi radioamatöörit ovat keskenään tehneet herrasmieheksi-tyksen, jonka mukaan politiikka ja uskonto pidetään keskustelujen ulkopuolella.
(UUSITTU 18.6.)

DX-kuuntelijat nopeasti perässä

Suomen DX-liitto, SDXL; joka yleensä aina on ollut tiedotuksessa askeleen edellä radioamatöörejä, tuli mukaan pian radioamatöörien jälkeen.

DX-kuuntelijat pyysivät Yleltä omaa sivua, vedoten siihen "että radioamatööreilläkin on sellainen." Pyyntö aiheutti hieman "poliittisia" ongelmia. Teksti-tv:n johto pelkäsi, että sivun antaminen DX-kuuntelijoille johtaisi siihen, että jok'ikinen harrasteyhteisö tässä maassa vaatisi itselleen sivua. Saimme kuitenkin vakuutettua siitä, ettei näin tapahtuisi ja että Ylellä olisi aito mahdollisuus olla antamatta sivuja muille. Kumminkin sivut olivat sinänsä lähellä Yleisradion toimintaa. DX-kuuntelijat aloittivat sivulla 598 ja jatkoivat myöhemmin sivulla 591.

Teksti-tv:llä suuri merkitys SRAL:n markkinointikampanjassa

SRAL järjesti vuonna 1989 suuren markkinointikampanjan televisiossa ja lehdissä. MTV-kanavalla esitettiin parikymmentä 30 sek spottia ja lehdissä oli ilmoituksia. Kerhot ja liiton toimistoon "kesäpojaksi" palkattu Mika, OH2JA; saivat seuraavalle syksyille järjestettyä 50 paikkakunnalle kurssin.

Teksti-tv oli erittäin merkittävässä asemassa - sieltä löytyi yhteystiedot miten kiinnostuneet pystyivät tilaamaan koulutuspaketin ja sieltä sai apua siihen, missä päin maata oli lähin kurssi. Koulutuspaketteja tilattiin yli 600 kpl, joka sinänsä jo teki kampanjasta taloudellisesti kannattavan.

TV-mainoksissa ja teksti-tv -sivulla ohjattiin soittamaan ilmaiseen 0800-numeroon ja tilaamaan koulutus-paketin. Kyseessä oli yksi ensimmäisistä tv-puhelin -kampanjoista, oltiin edelläkävijöitä. TV-mainoksen sattuessa tulemaan MTV:n ma-elokuvan alle, muutamat puhelinkeskukset tukkeutuivat.

DX-klusteri -sivut tekstitelevisioon

DX-klusteri nykymuodossaan oli myös aloittanut 1987-1988 Jukan, OH2BUA; kotona pyöritellyillä laitteilla. Jukalta tuli 1992 ajatus, että DX-vihjeet olisi mukava saada pyörimään myös teksti-tv:ssä.

the DX-Summit www.dxsummit.fi					
by	KHz	DX	Info	-UTC	
SWL	7160	WAB NET	Big Fat J	1014	
EA2TW	7145	EA3BF	efs-083 d	1014	
EA3HCO	7145	EA3BF	Efs 083 m	1013	
EA4GJP	7140	EA3BF	Efs-083	1013	
GI4SZW	7195	GB24EIJ	Jamboree	1013	
F60YU	7088	TM77FO	cq cq eas	1013	
ER1BF	28450	HZ1MD	CQ CQ	1013	
VK2JUM	24916	ES25F		1013	
W3LPL	1826	ZL1AZ	Heard in	1013	
KC1TRC	7228	AC1RH	POTA, US-	1012	
HB9FBG	28031	HB9WCA/	WCA hb009	1012	
SWL	7160	G4IAR	Can't joi	1012	
HAM RA	21027	VR2NC	CW	1010	
PY2MLO	14076	9Z4DMO	FT8 Than	1009	
SP5NOF	14080	VQ60YOD	FT4 -15dB	1007	
KC1TRC	7228	AC1RH	POTA, US-	1007	
YB1HR	28074	IK2DZN	FT8 -11dB	1007	
SP5NOF	14082	F4C00/P	FT4 +00dB	1007	
F4LQM	7133	TM33JO		1007	
WV-1 (06) SFI=69, A=7, K=0					

Tämä oli teksti-tv sivun ensimmäinen suuri tekninen harppaus ja sisällön laajennus. Syntyi nopeasti nykyisen muotoinen ratkaisu: Kolme DX-vihje -alasivua, 1) ensimmäinen yleissivu, 2) toinen HF-vihjeet ja 3) VHF-vihjeet.

Oltiin 1990-luvun alussa. Internet Suomessa alkoi arkipäiväistyä vasta paljon myöhemmin, 1997. Radioamatööreillä oli toki ansiokas pakettiradioverkko, jolla DX-vihjeitä sai, mutta se ei ollut levinnyt läheskään koko maahan.

Jukka, OH2BUA; ja Antti, OH2BTB/OH5TB; rakensivat Pasilan toiselta puolelta kiinteän kanta-aaltomodeemi-yhteyden Ylen teksti-tv -tietokoneeseen. Yleltä saatiin loppu mutta ei juuri ohjeita. Pojat tekivät valtavan työn koko järjestelmän rakentamisessa ja ohjelmoinnissa. Vuonna 2008 Jukka ja Antti saivat tunnustuksena 2.000 \$:n Yasme Excellence Awardin DX-klusterin kehittämisestä, jossa teksti-tv oli yksi osa.

Teksti-tv:n vihjeet avasivat monelle uuden maailman

Teksti-tv -sivujen DX-vihjeet olivat todella tärkeä asia monelle DX:ille. Monessa sen ajan valokuvassa näkyy hamshäkissä oleva tv-vastaanotin viritettynä DX-vihjeille. Yhä tänä päivänä löytyy hameja, jotka seuraavat vihjeitä ainoastaan teksti-tv:stä. Muuten ... vihjeet olivat aikanaan näkyvissä jopa mm Kanarian saarilla, jonne Yleisradion kanavia välitettiin.

Teksti-tv:ssä alasivu vaihtui siihen aikaan noin 22-27 sekunnin välein, riippuen siitä, kuinka monta sivua oli yleensä teksti-tv-palvelussa tarjolla.

Kun radioamatööreillä oli 10-12 alasivua, sama DX-vihjesivu päivittyi siis noin 4-5 minuutin välein. Televisioiden kaukosäätimissä oli silloin ominaisuus, että esim. vain DX-vihje-alasivu 599-10 päivittyi tv:n ruudulle. Workkijan ei siis tarvinnut koko aikaa seurata teksti-tv:tä ja odottaa vihjesivun tulemistä, vaan juuri ja vain tuo sivu päivittyi. Miten kätevää!

Alussa DX-sivut päivittyivät 1-2 min välein Yle muutti päivitysvälin 10 min:ksi. Tästä tuli useita valituksia, mutta syy oli tekninen. Ylellä on lakiin perustuva velvollisuus tallentaa kaikki ohjelmansa ja säilyttää tallenteet kolme kuukautta, myös teksti-tv-sivut. Jos ne olisivat päivittyneet klusterista 1-2 min välein, teksti-tv tallentimen kapasiteetti ei olisi riittänyt. Kompromissinä päädyttiin 10 min:iin.

Teksti-TV

Valitse lähetysverkko: YLE Valitse päivä: 21.04.2009 Klo: 17:00:00
Siirry sivulle: 590 Tai siirry versioon: Nykyinen sivu

DX-Summit HF Spots 21.4.1453z 11/12			
SP	HF	SP	HF
RZ1QM	14008	4K9W	not VK9 : 1453
SS1AY	14070	9V1SV	BPSK31 TN 1453
BX3AH	14225	BV85F	CQ CQ CAL 1452
RU9LA	14025	W5ZR	good sig 1452
RW9CA	14008	VK9W	1452
RW9JZ	14006	9V1RA	1451
WSUHQ	14087	VU2NKS	RTTY 1450
BG3PUQ	14003	UAICE	cq tnx 1448
NE8J	14003	DL2RBB	CQ 1448
JH1SWD	7009	XU7XX	1448
EA1AGM	14070	UA1TAN	BPSK31 1448
VA3DX	14225	9M6JC	1448
UT7ZZ	14070	VR2XLN	BPSK31 C1 1448
SS1TJ	14022	SR8GZ	Albert t 1448
OH8KVY	14085	UN9PQ	tnx qso V 1446
UR5II	14071	9V1SV	BPSK31 S1 1446
PD1RK	14185	VU2SWS	big sign 1445
M5PLV	10142	RZ3DC	BPSK31 1445
SS1A	14305	MM1BJP	1445
WWV-1 (12) SFI=70, A=5, K=2, NO STORMS			

<< Edellinen sivu < Alasivu Siv: 590 Seuraava sivu >>
< Alasivu Alasivu: 11/12 Alasivu >

Teksti-tv -sivut Lahden Radioamatöörikerho ry:n, OH3AC; sivulta.

Teksti-tv:tä voi netissä seurata Ylen sivulta:

<https://yle.fi/aihe/tekstity>

Myös Lahden Radioamatöörikerho ry:n, OH3AC; kotisivulta www.oh3ac.fi löytyy vasemmasta palkista linkki, joka menee suoraan sivulle 590, mutta sitä kautta voi selata myös muita sivuja.

Ritva-palvelusta vanhat teksti-tv -sivut aina 21.4.2009 lähtien

Kansallinen audiovisuaalinen instituutti, KAVI; on nyt tuonut Internetiin Ritva-palvelun, joka löytyy osoitteesta:

<https://www.ritva.kavi.fi/teletext/page/date/21-04-2009/time/23:00:00/pageid/2667#ttimage>

Palvelusta löytyvä vanhin sivu on 21.4.2009.

[< takaisin pääotsikoihin >](#)